

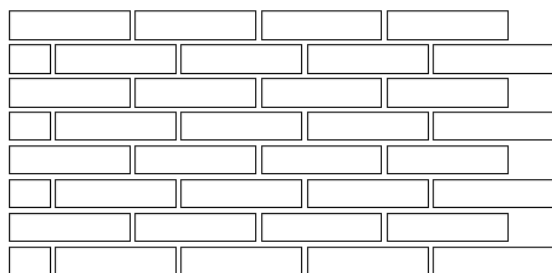
Smalle baksteengevels

Waar een 'volle' baksteen (Waalformaat) een breedte van 100 mm heeft, is een smalle baksteen leverbaar in 65 tot 75 mm breed. Doordat smalle bakstenen minder materiaal bevatten, is er tot 35% minder grondstof en energie nodig bij productie en transport. Dit geldt ook voor het mortel- of lijmgebruik bij de verwerking.

Smalle baksteen biedt extra ruimte voor isolatie bij nieuwbouw of renovatie, dan wel meer woon- of kantooroppervlak. Het lagere gewicht maakt verder een lichtere uitvoering mogelijk van geveldragers, lateien en draagconstructie. Dit vermindert de fysieke belasting van de metselaar.

Metselverband

Houd bij het metselverband rekening met de kop/strek verhouding van de gekozen smalle baksteen. Wie smalle gevelstenen verwerkt zonder verzaagde passtukken, zal uitkomen op een 1/3-verband. De strekken verspringen dan over een afstand die ongeveer overeenkomt met een derde van een steen.

1/3 metselverband

Andere metselverbanden zijn mogelijk door te starten met een gezaagde passteen. Bijvoorbeeld halfsteensverband, wildverband, staand klezorenverband of blokverband.

Metsel- en lijmmortel

Net als bij regulier metselwerk met 'volle' bakstenen is een mortel- of lijmadvies nodig van de mortelfabrikant, dat vooral wordt afgestemd op de initiële water- opname (IW-klasse) van de

baksteen. Met als doel een goede verwerkbaarheid, voldoende stabiliteit tijdens en na het metselen en voldoende buigtreksterkte na verharding.

Geadviseerd wordt een doorstrijkmortel die maximaal 4 mm terugligt, zodat het legvlak zoveel mogelijk wordt benut voor de stabiliteit. Met verlijming is desgewenst een hogere buigtreksterkte te realiseren en/of een meer monolitisch geveluiterlijk, door de beperkte voegbreedte van ongeveer 5 mm.

Smal metselwerk is net zo fraai als 'regulier' metselwerk met 'volle' bakstenen

Spouwankers

Het aantal spouwankers is gelijk aan die bij 'volle' baksteengevels. Spouwankers hebben een constructieve functie. Ze koppelen het smalle metselwerk met het binnenblad. Waardoor de totale spouwconstructie weerstand kan bieden tegen de windbelasting. Daarnaast worden ze gebruikt voor de bevestiging van isolatieplaten.

Een constructeur bepaalt het aantal en type spouwankers en het montagepatroon

Dilatatievoegen

Er is geen verschil met regulier metselwerk. Geadviseerd wordt een dilatatieplan volgens de KNB-publicatie 'Ontwerpen met dilataties', opgesteld door een constructeur of de baksteenleverancier. Dilatatievoegen lopen altijd door over de volledige dikte van het buitenspouwblad.

Constructief ontwerp

Ook het constructieve ontwerpproces is gelijk aan spouwconstructies met 'volle' baksteengevels en een binnenblad van metselwerk, houtskeletbouw of beton. De spouwmuur wordt gedimensioneerd door een constructeur.

Spouwmuren met volle bakstenen hebben constructief vaak wat overcapaciteit, vooral bij laagbouw die niet in de kuststrook staat. Hierdoor vermindert de kans op schade bij eventuele ontwerp- en/of bouwfouten. Bij smalle baksteengevels neemt deze 'constructieve marge' af en beschikken bouwpartijen over (nog) beperkte ervaring met dit geveltype.

Meer informatie

De KNB-brochure Smalle Baksteengevels biedt een leidraad voor ontwerp en realisatie. Bouwpartijen wordt aangeraden deze leidraad zorgvuldig te volgen, zodat zij kunnen vertrouwen op een goed en duurzaam resultaat.

Gebruik van smalle baksteen bij renovatie

Velp, juni 2025